

ARESzt ŚLEDZCY

ul. Kaszubska 28
70-226 Szczecin
tel. 91 48 09 100
e-mail: as_szczecin@sw.gov.pl

S/P- 0912-17/15/379

Szczecin, dn. 7 stycznia 2016 r.

RPW/1118/2016 P
Data: 2016-01-11

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2016 -01- 11
ZAL.	NR

Pan
dr Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

sygn. akt. KMP.571.11.2015.RK

W nawiązaniu do treści zaleceń Raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Aresztu Śledczego w Szczecinie z dnia 27 listopada 2015 r., doręczonego w dniu 8 grudnia 2015 r., na podstawie art. 36 § 1 i art. 35 § 3 k.p.a. w zw. z art. 49 i art. 13 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) zawiadamiam, że ze względu na szeroki zakres prac wynikających z zaleceń i złożoność ich tematyki, 30-dniowy termin udzielenia informacji nie może być dotrzymany.

Przewidywany termin udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń określam na dzień 5 lutego 2016 r.

2 powtórnie

DYREKTOR

Dariusz Skórka

Wyk. w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Rzecznik Praw Obywatelskich;

Egz. Nr 2 – aa.

BK/bk.

Szczecin, 17.12.2015 r.

OI/Ko-096/09/2015



Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na zalecenie dla Dyrektora Okręgowego SW w Szczecinie, sformułowane w raporcie z dnia 27.11.2015 r. przedstawicieli KMP, po wizytacji w Areszcie Śledczym w Szczecinie informujemy, że Dyrektor AŚ w Szczecinie otrzyma w 2016 roku wsparcie finansowe od Okręgowego Inspektoratu SW w Szczecinie, w kwocie 120.000,00 zł. z przeznaczeniem na remont cel.

DYREKTOR OKRĘGOWY
SLUŻBY WIĘZIENNEJ
w Szczecinie

plk Jarosław Byczko

Wykonano 2 egz
l:gz -1 adresat
Egz 2 a/a
MK

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2016 -02- 10
ZAŁ. / NR	

S/P-0912-17/15/2024

Szczecin, dn. 5 lutego 2016 r.

Pan
dr Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

sygn. akt. KMP.571.11.2015.RK

W odpowiedzi na zalecenia wynikające z raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z dnia 27 listopada 2015 r. z wizytacji Aresztu Śledczego w Szczecinie dotyczącej stanu przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością, sygn. akt KMP.571.11.2015.RK, uprzejmie informuję o podjętych działaniach:

Ad. 1 - Dostosowanie jednostki do potrzeb osób z niepełnosprawnością w zakresie opisanym w punkcie 8 raportu.

- ◆ Progi wskazane w raporcie, występujące przy wejściach, wynikają z technologii wykonania ościeżnic do drzwi typu więziennego, które z uwagi na ich parametry – zwłaszcza ciężar muszą być bardzo wytrzymałe, solidnie wykonane i wymagają mocnej, odpornej oprawy. W przypadku zwykłych drzwi do pomieszczeń biurowych administracji progów takich nie ma. Uwzględniając fakt istnienia zróżnicowanych pod względem wysokości progów przyjęto zasadę, iż w przypadku nowo remontowanych pomieszczeń i wymiany drzwi wraz z ościeżnicą kupowane będą - w miarę możliwości - ościeżnice bez progów lub z progiem nie przekraczającym 20 mm wysokości.
- ◆ W celu ułatwienia przemieszczania się osób poruszających się na wózku mimo istniejących barier architektonicznych, w bieżącym roku zostanie zakupiony mobilny i uniwersalny schodołaz. Urządzenie to pozwala na transport po schodach i wysokich progach osób na wózkach inwalidzkich. Jego zakup rozwiąże problem istniejących progów, zwłaszcza pozwoli dostosować drogę przyjęć nowych więźniów – wejście do obiektu, przejście przed budynkiem administracji (przyjęcie, weryfikacja), wyjście z budynku, wejście do pawilonu więziennego, drogi do kaplicy, a także zapewni osobom niepełnosprawnym dostępność do wyższych kondygnacji bez konieczności schodzenia z wózka.
- ◆ W trakcie termomodernizacji i remontu chodnika przed wejściem do pawilonu mieszkalnego B zlikwidowano istniejący próg o wysokości 70 mm, wykonując niewielki zjazd.
- ◆ Dostosowanie dla osób niepełnosprawnych przynajmniej jednego wejścia do pawilonu szpitala nastąpi w trakcie planowanej przebudowy głównego wejścia do budynku, która to uwzględnia dobudowanie śluzy dla karetek z punktem odbioru osób transportowanych. Prace w tym zakresie zostaną rozpoczęte po uzyskaniu środków celowych na zadanie inwestycyjne.
- ◆ Dostosowanie wejść na place spacerowe – poszerzenie drzwi i likwidacja stopni nie są niezbędne na wszystkich polach spacerowych albowiem tylko jedno pole spacerowe – nr 2 zostało wyznaczone dla osób z niepełnosprawnością ruchu, a ono spełnia powyższe warunki. Wskazane pole spacerowe zlokalizowane jest w sąsiedztwie celi nr 15, przeznaczonej dla osadzonych niepełnosprawnych.
- ◆ Dalej, w III kwartale 2016 roku stopnie schodów na parterze każdego budynku aresztu

zostaną wyposażone w kontrastowe oznaczenia, pomocne w przypadku osób słabowidzących. Poręcze z dwóch stron schodów, ze względów przeciwpożarowych, nie mogą być zamontowane w pawilonie mieszkalnym B i budynku administracji (zbyt wąska klatka schodowa).

W pozostałych budynkach, w przypadku przeprowadzenia prac remontowych klatek schodowych i stopni prowadzących do wejść budynków, w miarę możliwości finansowych jednostki, schody zostaną doposażone w drugą poręcz.

W pierwszej kolejności prace dotyczyć będą klatki schodowej pawilonu mieszkalnego A, gdzie ich koszt szacowany jest na poziomie 13.000 zł. Areszt Śledczy w Szczecinie wystąpi o stosowne środki celowe na zakup dodatkowych poręczy w I kwartale 2016 roku.

- ◆ Zbyt wąskie drzwi do jednej z poczekalni w budynku pawilonu A (przyjęcia więźniów) znajdują się w pomieszczeniu przeznaczonym na poczekalnię dla osób pełnosprawnych, druga z poczekalni posiada szerokie drzwi zamontowane z myślą o osobach poruszających się na wózku inwalidzkim. Wyposażenie jednej z poczekalni w odpowiednie wejście zapewnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

- ◆ Poszerzenie szerokości drzwi dla odwiedzających do sali widzeń, mających szerokość 87 cm do 90 cm, wymaga zgody konserwatora zabytków. Stosowne pismo z prośbą o wyrażenie zgody na powyższe prace wystosowano w dniu 5 lutego 2016 r.

- ◆ Drzwi poczekalni, przez którą więźniowie przechodzą do sali widzeń o wskazanej w piśmie szerokości 62 i 72 cm, przeznaczono wyłącznie dla osób pełnosprawnych. Widzenia dla osób niepełnosprawnych odbywać się będą wyłącznie w oddziale B/1, tam gdzie znajduje się cela dla osób niepełnosprawnych.

- ◆ Drzwi do celi w pawilonie mieszkalnym B, posiadające szerokość około 65 cm, są od kilku lat sukcesywnie wymieniane na drzwi szersze, posiadające minimum 90 cm szerokości. Prace te będą nadal realizowane w miarę możliwości finansowych jednostki i możliwości przerobowych warsztatu remontowego.

- ◆ Toaleta w celi nr 15 dla osób niepełnosprawnych wyposażona zostanie w dodatkowe poręcze oraz umywalkę dla osób niepełnosprawnych w terminie do dnia 12 lutego 2016 r. Lustro zamontowano na wysokości 100 cm liczonej od dolnej jego krawędzi.

- ◆ Na każdym z pięter pawilonu szpitalnego jest minimum jedna łazienka posiadająca toaletę zapewniającą przestrzeń manewrową o wymiarach 150 x 150 cm. Toalety te wyposażone zostaną w odpowiednie poręcze w terminie do dnia 26 lutego 2016 r.

- ◆ Zgodnie z zaleceniem w harmonogramie robót na rok bieżący zaplanowano wykonanie toalety dla osób niepełnosprawnych wraz z salą chorych w oddziale 4 pawilonu szpitala (C/4).

- ◆ Wyłączniki światła w celi dla osób niepełnosprawnych zostaną, zgodnie z zaleceniem, w terminie do 12 lutego 2016 r. zamontowane na wysokości 80-120 cm. Odnośnie przycisków przyzywowych - nie ma takiej potrzeby, gdyż osoba niepełnosprawna otrzymuje mobilny przycisk bezprzewodowy.

- ◆ W świetlicy, na parterze pawilonu B, zgodnie z zaleceniem, odkręcono jeden ze stołków, żeby osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim miała możliwość dotarcia i skorzystania ze stolika. Stolik posiada właściwą przestrzeń o wysokości 67 cm, szerokości minimum 75 cm, i głębokości minimum 40 cm, co zapewnia wygodny podjazd przednią częścią wózka.

Ad. 2 - Osadzanie więźniów z niepełnosprawnością ruchu w celi wyznaczonej do osadzania w nich osób z niepełnosprawnością, a w przypadku braku jej dostępności – na parterze pawilonu B.

Niepełnosprawność osadzonego jest przesłanką, która zawsze jest brana pod uwagę przy rozmieszczeniu w Areszcie Śledczym w Szczecinie. Aktualnie osadzeni, którzy wymagają specjalnego urządzenia celi albowiem poruszają się o kulach lub na wózku inwalidzkim, są umieszczani w celi nr 15 oddziału B/1.

W innych przypadkach dokłada się staranności w doborze współosadzonych, tak aby byli odpowiedni do pomocy niepełnosprawnemu w codziennych czynnościach życiowych.

Warto nadmienić, że w przeszłości miały miejsce sytuacje, gdy osadzony z niepełnosprawnością

ruchową, po osadzeniu w oddziale B/1 na parterze pawilonu B, kategorycznie odmawiał pobytu w celi przystosowanej.

Ad. 3 – Umieszczenie na parterze pawilonu B, w celi zapewniającej właściwe warunki bytowe i odpowiednio dobrany skład osobowy.

Zalecenie dotyczące zakwaterowania skazanego w celi w oddziale B/1 nie zostało zrealizowane albowiem jeszcze przed sporządzeniem raportu z wizytacji tutejszej jednostki, tj. w dniu 7 października 2015 r., został on zwolniony z jednostki penitencjarnej w związku z udzieleniem mu przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

Ad. 4 – 5. Zmniejszenie wysokości montażu telefonów przeznaczonych dla osadzonych, zlokalizowanych na parterze pawilonu B, zgodnie z wymiarami wskazanymi w punkcie 6 raportu.

Wyposażenie przynajmniej jednego aparatu telefonicznego przeznaczonego dla osadzonych, zlokalizowanego na parterze pawilonu B, w klawisze umożliwiające korzystanie z nich przez osadzonych z niepełnosprawnością wzroku lub ograniczeniami manualnymi.

W dniu 9 grudnia 2015 r. Areszt Śledczy w Szczecinie zwrócił się do firmy „Orange Polska”, właściciela aparatów wrzutowych, z wnioskiem o zmniejszenie wysokości montażu telefonów przeznaczonych dla osadzonych, zlokalizowanych na parterze pawilonu B, zgodnie z wymiarami wskazanymi w punkcie 6 raportu, tj. do wysokości 80 - 120 cm, oraz wyposażenie przynajmniej jednego aparatu telefonicznego zlokalizowanego tamże w klawisze umożliwiające korzystanie z nich przez osadzonych z niepełnosprawnością wzroku lub ograniczeniami manualnymi. Do dnia dzisiejszego operator nie ustosunkował się do przedmiotowego wniosku, w związku z czym w ponowiono prośbę o dostosowanie aparatów do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ad. 6 – Zmiana umeblowania sali widzeń stosownie do uwag wskazanych w punkcie 6 i 13 raportu.

Salę widzeń dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim wyznaczono w oddziale B/1, gdzie wskazywane w raporcie przeszkody związane z wyposażeniem nie występują.

Ponadto, niezwłocznie po zakończeniu wizytacji, zdemontowano łańcuchy łączące ze sobą stoły w ogólnej sali widzeń.

Ad. 7 – Poszerzenie oferty kulturalnej i sportowej skierowanej do osób z niepełnosprawnościami.

Poszerzenie oferty kulturalno – oświatowej dla wskazanej grupy osób zostanie dokonane w 2016 roku, gdyż na ten rok zaplanowano zakup stosownego sprzętu świetlicowego. W planach tych uwzględniono również sprzęt z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnością, w szczególności kolejnych audiobooków.

Ad. 8 – Zorganizowanie stanowiska komputerowego z dostępem do BIP i programem Skype, które również powinno być dostosowane do potrzeb osoby niedowidzącej oraz wyjaśnienie przyczyn braku takiego stanowiska.

Stanowisko komputerowe dla osadzonych z dostępem do wybranych stron internetowych, w tym BIP i programem Skype, wbrew stwierdzeniom zawartym w raporcie, funkcjonuje w oddziale B/1 od dnia 11 kwietnia 2014 r.

Pragnę podkreślić, iż Areszt Śledczy w Szczecinie był prawdopodobnie pierwszą jednostką penitencjarną w kraju, która umożliwiła osadzonym dostęp do SKYPE. Stąd zalecenie w części dotyczącej wyjaśnienia przyczyn braku takiego stanowiska jest całkowicie bezprzedmiotowe.

System operacyjny, w który wyposażony jest komputer, posiada funkcje tzw. ułatwień dostępu, tj. lupę, narratora, klawiaturę ekranową, itp., które są pomocne dla osób niedowidzących.

Dostosowanie stanowiska komputerowego do potrzeb osoby niedowidzącej – z uwagi na znaczne koszty zakupu zalecanego urządzenia - zostanie zrealizowane po uzyskaniu odpowiednich funduszy na ten cel.

W bieżącym roku planuje się utworzenie kolejnych dwóch stanowisk tego typu, a przeszkodą może być tu jedynie problem z wyznaczeniem stosownych pomieszczeń.

Ad. 9 – Objęcie funkcjonariuszy Służby Więziennej szkoleniami obejmującymi sposób postępowania z osobami z niepełnosprawnością oraz pogłębiającymi ich wiedzę z zakresu ograniczeń wynikających z dysfunkcji narządów ruchu, wzroku i słuchu.

W bieżącym roku zaplanowano szkolenia funkcjonariuszy Aresztu Śledczego w Szczecinie obejmujące sposób postępowania z osobami z niepełnosprawnościami.

Ad. 10 – Remont wyeksploatowanych pomieszczeń.

Przeprowadzono komisyjny przegląd cel mieszkalnych pod względem ich stanu technicznego. Wskazane do remontu cele uwzględnione zostały w harmonogramie robót na rok 2016.

Dodatkowo, również w bieżącym roku, zaplanowano remont wszystkich cel mieszkalnych w oddziale A/2.

Ad. 11 – Wyodrębnienie w łaźniach stanowisk prysznicowych, gwarantujących intymność osobom kąpiącym się.

Odrębne stanowiska prysznicowe znajdują się w łaźniach pawilonu szpitala – w oddziale C/4 i oddziale C/5. W przyszłości, w przypadku modernizacji i remontu kapitalnego pozostałych łaźni uwzględnione zostanie utworzenie odrębnych stanowisk prysznicowych. W pierwszej kolejności prace zostaną przeprowadzone w łaźni pawilonu mieszkalnego A (w oddziale A/3) i łaźni ogólnej.

Ad. 12 – Zasłonięcie wizjera w drzwiach pomieszczenia przeznaczonego do udzielania nagrody w postaci zezwolenia na widzenie w oddzielnym pomieszczeniu, bez osoby dozorującej lub zasłonięcie kabiny prysznicowej, w sposób gwarantujący poczucie prywatności i intymności osobie kąpiącej się.

Wizjer w drzwiach wejściowych do pomieszczenia przeznaczonego do realizacji wyżej wskazanej nagrody był i jest w sposób trwały zasłonięty. Dodatkowo, aby zagwarantować poczucie prywatności i intymności osobie z korzystającej z kabiny prysznicowej, drzwi kabiny oklejono matową folią.

Ad. 13 – Wyeliminowanie dyspozycji odsyłających z porządku wewnętrznego jednostki, stosownie do uwag wskazanych w punkcie 5 raportu.

Zalecana zmiana przepisów porządku wewnętrznego zostanie dokonana przy okazji nowelizacji tego dokumentu związanej z wejściem w życie nowych regulaminów organizacyjno - porządkowych.

Ad. 14 – Wyeliminowanie nieprawidłowości w sposobie zwracania się przez niektórych funkcjonariuszy do osadzonych, wskazanych w rozdziale 13 raportu.

W grudniu 2015 roku przeprowadzono szkolenie funkcjonariuszy Działu Ochrony, w trakcie którego przypomniano zasady obowiązujące w kontaktach z osadzonymi. Szczególną uwagę zwrócono na obowiązek zwracania się do osadzonych w sposób gwarantujący poszanowanie ich praw i godności osobistej.

Niezależnie od powyższego, temat ten stanowi stały element szkoleń i odpraw służbowych kadry aresztu.

Ad. 15 – Odnotowywanie faktu nieposługiwania się przez osadzonego językiem polskim i korzystanie w takim przypadku z pomocy tłumacza.

Zalecenie w zakresie obowiązku odnotowania faktu nieposługiwania się przez osadzonego językiem polskim i korzystania w takim przypadku z pomocy tłumacza przyjęto do stosowania.

Niezależnie od powyższego, wśród kadry penitencjarnej Aresztu Śledczego w Szczecinie służbę pełnią osoby biegle władające językiem niemieckim, angielskim, czy też rosyjskim, które w przypadku problemów w porozumiewaniu się w języku polskim służą swoją pomocą.

Jednostka jest również wyposażona w translator umożliwiający tłumaczenie większości języków, a zakupiony przez Centralny Zarząd Służby Więziennej w Warszawie w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Ad. 16 – Zaopatrzenie jednostki w informatory dla cudzoziemców i każdorazowe dostarczanie ich osadzonym w odpowiednim dla nich języku.

Areszt Śledczy w Szczecinie jest zaopatrzony w informatory dla cudzoziemców w języku angielskim i niemieckim. W przypadku pojawienia się potrzeby dostarczenia osadzonemu informatora w innym języku, zostanie on niezwłocznie wydrukowany.

Ad. 17 – Zagwarantowanie osadzonym możliwości cotygodniowego uczestnictwa w odprawianych na terenie jednostki mszach świętych.

Możliwość uczestnictwa w mszach świętych jest ograniczona koniecznością zabezpieczenia dobra postępowania karnego, a także bezpieczeństwa osobistego zagrożonym osadzonym. Wiąże się to z funkcjonowaniem w Areszcie Śledczym w Szczecinie wielu grup spacerowych, których nie można łączyć z innymi.

Mimo iż kapelan jest zatrudniony w pełnym wymiarze etatowym, to w ciągu dnia może odprawić co najwyżej trzy msze święte. Tym niemniej, dociera on z posługą do każdej chętnej osoby, również w formie spotkania indywidualnego.

Ad. 18 – Uzyskanie podpisu osadzonych na decyzjach dotyczących umieszczenia w celi monitorowanej.

Wprowadzono zasadę pisemnego potwierdzenia przez osadzonych, iż zapoznali się z decyzją o umieszczeniu ich w celi monitorowanej.

Ad. 19 – Każdorazowe wpisywanie daty składanych przez osadzonych oświadczeń woli.

Stwierdzony w raporcie brak daty złożonego przez osadzonego oświadczenia woli był przypadkiem odosobnionym i został niezwłocznie uzupełniony.

Co do zasady, data składanego przez osadzonego oświadczenia jest wpisywana przy jego podpisaniu przez osadzonego.

2
powinno
DIREKTOR
Artykuł 271 § 1 i 2
Krzysztof Skorna

Wykonano w 4 egz.:

Egz. Nr 1 – Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich;

Egz. Nr 2 - OISW Szczecin;

Egz. Nr 3 – CZSW Warszawa;

Egz. Nr 4 - aa.

BK/bk.